

sa um, um mann vil lata skinn inn til Oikos. Mann má eisini vera uppmerkstur, tá mann flettir seyðin, tí har skal vera skil í.

- Fyri at vit kunnu taka skinnini, mugu tey kølast av áðrenn. Tá má roðið ikki venda upp eftir, tí um tað er sól og vindur, so tornar roðið beinanvegin, tí tað ikki tekur við saltinum. Tað skal eftir røttum liggja úti í einar 15 minuttir við ullini upp eftir. Men tað er eingin vandi, tá tað regnar so illa, sum tað hevur gjørt í seinastuni, greiðir Helga Nordendal frá.

Um tað ikki verður gjørt rætt, so fáa tey ikki brúkt skinnini, og so mugu tey koyrast í skrell.

- Øll hugsa ikki altíð um hatta, men eg royni at siga tað við fólkin áðrenn.

Selja skinnini uttanlands

Tá skinnini eru saltað, verða tey útflutt til Pólands, har

tey verða maskingarvað. Síðani keypa Oikos ein part av skinnunum heimaftur, men tey klára ikki at sleppa av við alt í Føroyum, og tí verður ein stórir partur seldur uttanlands.

- Vit plaga at keypa um 10.000 skinn aftur, og restina selja vit sum ráskinn til onnur. Tað er ikki so stórir marknaður beint nú fyri tí, so tað er eitt sindur ringt at sleppa av við í lötuni, sigur Helga Nordendal, sum vónar at finna fleiri keyparar.

- Óneyðugt at blaka vekk

Tá Jógvan Nordendal setti Sp/F Oikos á stovn, var tað við tí fyri eyga at minka um alt oyðslíð og burturkastið av skinnum í Føroyum. Hann skilti ikki, hví øll blakaðu seyðaskinn burtur fyri so at lata tey brenna.

- 70.000 skinn fóru í brenniovnin, og pápi mín helt tað vera alt ov galið, at so nóg

skinn fóru í skrell. Hann meinti, at har mátti vera ein máti at broyta uppá hetta, fortelur Helga Nordendal.

At blaka seyðaskinn burtur er ikki bara óneyðugt, tí tað dálkar illa, men tað er eisini óneyðugt, tí mann so væl kann gagnnýta skinnini.

- Tað er púra óneyðugt at koyra nakað vekk, sum kann brúkast. Eg vildi ynskt, at fólk hugsaðu meira um hetta. Tað hugsa tey allar flestu um, men tað er altíð onkur, sum ikki leggur í tað og heldur við koyra alt í skrell, sigur Helga Nordendal.

Tey, ið lata skinn til Oikos fáa antin pening ella seyðafóður afturfyri, og peningurin kann eisini vera latin haganum. Afturmeldingarnar um teirra mál og virksema plaga at vera góðar.

- Eg haldi, tey allar flestu eru positiv og glað fyri, at vit taka skinnini, vísir Helga Nordendal á.

Enn ov nóg skinn, ið verða brend

Oikos hevur seinastu árinu savnað nakað yvir 30.000 skinn saman hvørt ár. Tað verður met, at um 70.000 seyðir verða flettir árliga, og tí kann roknast við, at fleiri túsund skinn enda á brennistøðini, hóast har eisini eru onnur, ið hagraiða seyðaskinn í Føroyum í smærri mongdum.

- Vit fáa beint yvir 30.000 skinn inn hvørt ár. So tú kanst ætla, at IRF og KOB fáa umleið 35.000 skinn at brenna, tí vit klára bara at taka helvtina, sigur Helga Nordendal, sum vónar, at fólk fara at gevast við at blaka seyðaskinn vekk.

- Har er enn alt ov nóg, ið verður brent. Men tað er so helvtin minni, nú vit samla inn, og tað er altíð nakað, sigur hon at enda.

IRF ynskir at brenna so fá skinn sum gjørligt

Skin og aðrar leivdir frá flettingini verða samlað saman á kommunalu bingju/endurnýtsluplássunum kring allar Føroyar. Í summum førum verður tað koyrt í pressubingjur, har leivdirnar verða pressaðar saman og blandaðar við annað burturkast. Sostatt er torført at meta um mongdina av brendum skinnum, og tí hevur IRF eingin hagtøl um, hvussu nóg seyðaskinn verða brend árliga. Men IRF ynskir, at hetta talið skal vera so lágt sum møguligt.

- IRF ynskir at fáa skinnini burturúr brenningini, tí at brenna seyðaskinn er tað, sum dálkar mest, ljóðar frá IRF.

IRF hevur eina vísið um einar grønar Føroyar, og tí er ein onnur orsök til, at IRF ynskir skinnini úr brenningini, at tey arbeiða við og royna at breiða út hugsjónina um ringbúskap.

- Ringbúskapur er ein háttur at nýhuga nýtslu og framleiðslu á ein umhvørvisliga og handilsliga burðardyggan hátt. Hugsanin byggir á náttúrunnar ringrás, har einki (ella sum minst) fer burtur, men heldur verður endurnýtt í einum nýggjum høpi. At brenna seyðaull er "oyðsl" av tilfeingi, ið kundi verið nýtt til annað endamál, sigur IRF.